

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 13 0 U 003033 15 Uvp
Banjaluka, 09. novembra 2017. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Edine Čupeljić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Margarete Nikić, u upravnom sporu po tužbi tužioca TP „G. a.d. Š., kojeg zastupa direktor M.D., a istog punomoćnik D.K. advokat iz B., protiv rješenja tužene Republičke uprave za ... B., broj: 21.05/476-321/13 od 18. februara 2014. godine, u predmetu utvrđivanja prava svojine po osnovu člana 8a. Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju, broj: 13 0 U 003033 14 U od 20. oktobra 2014. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09. novembra 2017. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova spora u iznosu od 877,50 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom je odbijena tužba protiv uvodno označenog akta tužene, kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Područne jedinice tužene u Š., broj: 21.52/476-14/2013 od 26. septembra 2013. godine. Tim rješenjem je odbijen zahtjev da se utvrdi u korist tužioca pravo vlasništva na stambeno-poslovnoj zgradici koja se nalazi u Š., u ... i zemljištu potrebnom za redovnu upotrebu objekta, po novom premjeru označenom sa k.č. br. 286, a po starom premjeru označenom sa k.č. br. 14/24 k.o. Š. (stav 1. dispozitiva), te je određeno da će se o troškovima postupka odlučiti u posebnim zaključkom (stav 2. dispozitiva).

Odbijanje tužbe je obrazloženo razlozima da je prvostepeni organ odlučujući o zahtjevu za donošenje rješenja o utvrđivanju prava svojine na označenoj poslovno-stambenoj zgradici i zemljištu potrebnom za redovnu upotrebu zgrade po osnovu člana 8a. stav 2., u vezi sa stavom 1. istog člana Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 51/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09 i 79/11, u daljem tekstu: Zakon), u ponovnom postupku u izvršenju rješenja tuženog od 23. avgusta 2013. godine, pravilno odbio zahtjev prvostepenim rješenjem, pa da se isto moglo održati na snazi donošenjem osporenog akta kojim je odbijena žalba tužioca. Ocijenio je da su odluke organa uprave zasnovane na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju koje proizlazi iz provedenih dokaza, a posebno iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke na osnovu kojeg je sa sigurnošću utvrđeno da predmetne nepokretnosti nisu bile predmet izvršene privatizacije. Nepokretnost na kojoj tužilac traži utvrđenje prava svojine je u vrijeme podnošenja Programa privatizacije 1999. godine bila u privatnoj svojini, a da to proizlazi iz rješenja Osnovnog suda u Modrići, broj: Dn-1/95 od 08.

februara 1995. godine, te iz presude Osnovnog suda u Doboju, broj: 085-0-Ps-06-000022 od 11. septembra 2007. godine, kojom odbijen tužbeni zahtjev tužioca za utvrđenje prava vlasništva na predmetnoj nepokretnosti. Ista je potvrđena presudom Okružnog suda u Doboju, broj: 013-0-Pž-07-000 202 od 19. novembra 2008. godine, koja je ostala na snazi nakon što je odbijena revizija tužioca presudom Vrhovnog suda Republike Srpske, broj: 118 0 Ps 000252 09 Rev od 01. februara 2011. godine. Imajući u vidu navedene razloge, te da tužilac nije dokazao da je pravosnažna presuda Osnovnog suda u Doboju od 11. septembra 2007. godine stavljena van snage, ocijenio je da su bez osnova navodi tužbe da je osporeni akt donesen protivno odredbama člana 8a. Zakona. Nalazeći da ne postoje razlozi za poništenje osporenog akta, tužbu je odbio kao neosnovanu.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost iz istih razloga kao u tužbi. Ukazuje da je donošenjem pobijane presude došlo do povrede zakona, povrede propisa o postupku, povrede prava na pravično odlučivanje u upravnem postupku i prava na imovinu iz člana II/3e i k Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, te člana 1. Protokola I uz Evropsku konvenciju. Obrazlaže da je povrijeđeno pravo na imovinu koje mu pripada na osnovu zakona i pravosnažnih upravnih akata Direkcije za privatizaciju Republike Srpske, odobrenih upisa u sudski registar promjene oblika svojine iz državne u svojinu akcionarskog društva i to nezakonitim i protivustavnim djelovanjem pojedinih službenih lica u organima Republike Srpske i Opštine Š., kao i da mu nije obezbijeđena zaštita prava u upravnom sporu kod suda. Zbog toga predlaže da se zahtjev uvaži, presuda preinači, tako da se poništi osporeni akt i predmet vrati sudu na ponovno odlučivanje, a tužena obaveže da mu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 877,50 KM. Istiće da je pravni prednik tužioca TP „B.“ B.Š. bio vlasnik predmetnih nepokretnosti, na osnovu kupoprodajnog ugovora sklopljenog 24. jula 1971. godine sa ranijim vlasnicima nepokretnosti. Skupština opštine Š. da je donijela odluku broj: 66/93 od 30. septembra 1993. godine, kojom je Srpskoj pravoslavnoj crkvi, Eparhiji Z.-T. ustupila pravo korišćenja na stambeno-poslovnoj zgradi sagrađenoj na parceli k.č. 14/24 upisanoj u zk. ul. br. 1718 k.o. Š., a po novom katastarskom operatu k.č. br. 286 upisana u pl. br. 949 k.o. Š., da je odlukom Izvršnog odbora Skupština opštine Š. broj: 01/2-013-41/95 od 08. februara 1995. godine, istoj ustupljeno pravo vlasništva na tim nepokretnostima, te da je rješenjem Osnovnog suda u Modrići, broj: Dn-1/95 od 08. februara 1995. godine, dozvoljena uknjižba prava vlasništva na istim u korist Srpske pravoslavne crkve, Eparhije Zvorničko-Tuzlanske u novi zk. ul. br. 1731 k.o. Š. sa 1/1 dijela. Smatra da su navedeni akti Izvršnog odbora Skupštine opštine Š. i Skupštine opštine Š. ništavi i neobavezujući, pa da ne mogu biti razlog za nedonošenje rješenja kojim se utvrđuje pravo svojine u korist tužioca po članu 8a. stav 2., u vezi sa stavom 1. Zakona, a da poslije pravosnažnosti rješenja donesenog po tom osnovu, treba da slijedi donošenje rješenja po stavu 4. istog člana, po kojem rješenju se brišu nedozvoljeni upisi koji su izvršeni poslije 24. aprila 1993. godine, bez pravosnažnog rješenja Direkcije za ... Republike Srpske, odnosno bez dozvole tužioca kao akcionarskog društva. Istiće da je privredno društvo koje je nastalo privatizacijom državnog kapitala u skladu sa važećim zakonima i odredbama Okvirnog Zakona o privatizaciji preduzeća i banaka u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 14/98), postalo vlasnik svih nepokretnosti koje su obuhvaćene privatizacijom uz iskazanu vrijednost, te da je tužena dužna da primjeni 8a. stav 2. Zakona. Počev od 28. februara 1992. godine, a najkasnije od 24. aprila 1993. godine kao dana stupanja na snagu Zakona o prenosu sredstava društvene u državnu svojinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 4/93, 29/94, 31/94, 9/95, 8/96 i 20/98), promjene oblika svojine iz državne u druge oblike svojine (privatnu) da nisu bile dozvoljene u pravnim licima na sadašnjoj teritoriji Republike Srpske, prije okončanja postupka privatizacije i upisa svojinskih promjena u sudski registar. Za odobravanje upisa promjena iz državne (društvene) svojine u privatnu svojinu

građevinskih objekata i pripadajućeg građevinskog zemljišta, da je uslov da postoje javne isprave koje je izdala Direkcija za ... RS, na osnovu članova 10. i 11. ranijeg Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 24/98). Takvi konačni upravni akti da mogu u propisanom postupku biti zamijenjeni samo presudom nadležnog suda u upravnom sporu, a nikako presudom iz parničnog postupka, jer da u parničnom postupku nisu niti izdati.

Tužena u odgovoru na zahtjev ističe da ostaje kod razloga iz obrazloženja osporenog akta i da predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pobijana presuda je pravilna i zakonita.

Iz činjeničnog utvrđenja proizlazi da je tužilac podnio zahtjev prvostepenom organu za donošenje rješenja o utvrđivanju prava svojine na nepokretnostima po osnovu člana 8a. stav 2. Zakona. Prvostepeni organ je u ponovnom postupku pribavio izjašnjenje vještaka geodetske struke koji je izvršio identifikaciju nepokretnosti i na održanoj raspravi se izjasnio da se predmet zahtjeva odnosi na zemljište označeno sa k.č. br. 286 i na poslovno stambeni objekat na toj parceli koji zauzima cijelu površinu parcele, a koji koristi Srpska pravoslavna crkva, da je ta površina parcele dobijena cijepanjem na zahtjev iste, te da toj parceli po starom premjeru odgovara k.č. br. 14/24 u istoj površini. Izjasnio se da nepokretnosti iskazane u odjeljku VIII u tabelarnom pregledu za građevinske objekte pod rednim brojem 1. (poslovni prostor) i zgrada prodavnica 6 pod rednim brojem 6, se ne odnose na objekat koji je izgrađen na k.č. br. 14/24, a po novom premjeru k.č. br. 286 ko Šamac. Na nalaz i mišljenje vještaka nije bilo primjedbi. Utvrđeno je na osnovu zk. ul. br. 1014 k.o. Š., da se radi o zemljištu u državnoj svojini koje je označeno sa k.č. br. 14/24 površine 168 m², te kući na kojoj je uknjiženo pravo svojine sa 1/1 dijela u korist Srpske pravoslavne crkve, Eparhije Z.-T., a u pl. br. 1685 k.o. Š. na k.č. br. 286 kuća i zgrada površine 184 m² i dvorište površine 27 m² je upisano pravo korišćenja u korist Srpske pravoslavne crkve. Izvršen je i uvid u uvjerenje IRB broj: 10-137/12 od 20. juna 2012. godine. Prihvatajući nalaz vještaka geodetske struke organ je sa sigurnošću utvrdio da predmetne nepokretnosti nisu obuhvaćene privatizacijom državnog kapitala, jer je predmetna nepokretnost u vrijeme podnošenja programa privatizacije 1999. godine bila u privatnoj svojini. Pored toga, u parničnom postupku koji je vođen pravosnažno je presuđeno presudom Osnovnog suda u Doboju od 11. septembra 2007. godine, odbijanjem tužbenog zahtjeva tužioca za utvrđenje prava svojine na predmetnim nepokretnostima. U osporenom aktu su prihvaćeni razlozi koje je dao prvostepeni organ, uz obrazloženje da je na istim upisano pravo svojine u korist Srpske pravoslavne crkve, koja je na osnovu odluke od 08. februara 1995. godine u zemljišnu knjigu upisana kao nosilac prava svojine.

Odredbama člana 8a. Zakona je propisano da na osnovu evidencije o izvršenoj privatizaciji državnog kapitala u preduzećima po odredbama Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 24/98, 62/02, 38/03 i 109/05) i Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća i banaka u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj: 14/98), Investiciono razvojna banka Republike Srpske a.d. Banjaluka, po zahtjevu preduzeća izdaje uvjerenje u kojem se označavaju nepokretnosti, onako kako su u početnom bilansu stanja (program privatizacije) označene i iskazane u imovini preduzeća koje je bilo predmet izvršene privatizacije (stav 1.); na osnovu uvjerenja iz stava 1.

ovog člana, zemljišnoknjižne, katastarske dokumentacije i izvoda iz sudskog registra o osnivanju preduzeća, a po zahtjevu preduzeća, Republička uprava za ... sprovodi postupak i nakon izvršenog uviđaja i izjašnjenja od strane lica geodetske struke u pogledu identifikovanja zemljišta ispod objekta i zemljišta neophodnog za redovnu upotrebu objekta, a po potrebi i izjašnjenja vještaka druge struke, donosi rješenje kojim se odlučuje o pravu svojine podnosioca zahtjeva na objektu koji je bio predmet privatizacije i na zemljištu neophodnom za redovnu upotrebu tog objekta (stav 2.); stranke u ovom postupku su preduzeće iz stava 1. ovog člana i Pravobranilaštvo Republike Srpske (stav 3.); pravosnažno rješenje iz stava 2. ovog člana Republička uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove dostavlja nadležnom organu, koji je dužan to rješenje sprovesti u javnim evidencijama o nepokretnostima (stav 4.).

Nije u pravu tužilac kada tvrdi da je predmetna nepokretnost bila predmet privatizacije državnog kapitala njegovog pravnog prednika pa da su pobijana presuda i odluke organa uprave doneseni uz povredu odredaba člana 8a. Zakona. U provedenom postupku je sa sigurnošću utvrđeno da nije bio predmet privatizacije, s obzirom da je 1995. godine dozvoljena uknjižba prava vlasništva na istim u korist Srpske pravoslavne crkve, u novi zk. ul. br. 1731 k.o. Š. sa 1/1 dijela, da je Program privatizacije pravnog prednika tužioca Direkciji za privatizaciju predat 1999. godine i da je rješenje o privatizaciji doneseno 2000. godine, ispravan je zaključak tuženog i suda u pobijanoj presudi da navedene nepokretnosti kao sporne nisu mogle biti predmet privatizacije. Pored toga, pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Doboju broj: 085-0-Ps-06-000022 od 11. septembra 2007. godine je odbijen tužbeni zahtjev tužioca za utvrđenje prava vlasništva na predmetnoj nepokretnosti. Prema tome neosnovano tužilac ukazuje na nedostatke osporenog akta i pobijane presude, jer je donošenju pobijanih odluka prethodilo potpuno i pravilno utvrđenje odlučnih činjenica, na koje je pravilno primijenjeno materijalno pravo.

Neosnovan je prigovor da je donošenjem pobijane presude povrijedjeno pravo tužioca na pravično suđenje iz člana II/3e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, te pravo imovinu iz člana II/3k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola I uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Iz stanja spisa predmeta proizlazi da je tužiocu u skladu sa zakonom omogućeno da učestvuje u postupku radi izjašnjenja u svojstvu stranke i da izjavljuje pravne ljekove na donesene odluke kojim nije bio zadovoljan, te kako iz naprijed iznesenih razloga nije bilo uslova da se uvaži tužba tužioca izjavljena protiv osporenog akta, ovaj sud nalazi da je neosnovana tvrdnja da je pobijanom presudom povrijedjeno pravo tužioca na pravično suđenje. Navodi o kršenju prava na imovinu zasnovani su na prigovorima da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje i da nije pravilno primijenjen materijalni propis. Ovaj sud je ocijenio da su u osporenom aktu i u pobijanoj presudi kojom je isti održan na snazi, dati pravilni i uvjerljivi razlozi za odbijanje žalbe, kao i tužbe tužioca. U spisu predmeta nema nijednog dokaza iz kojeg bi proizašlo kršenje prava tužioca na imovinu, niti se tužilac na relevantan dokaz u tom smislu pozvao, zbog čega su i navodi zahtjeva o kršenju prava na imovinu ocijenjeni očigledno neosnovanim.

Iz iznijetih razloga ostali prigovori iz zahtjeva nisu od uticaja na drugačiju odluku suda, pa se posebno ne obrazlažu.

S obzirom na navedeno, po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi njene nezakonitosti propisani odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njen vanredno preispitivanje odbija, na osnovu člana odredbe 40. stav 1. istog zakona, s obzirom da nema razloga za poništenje osporenog akta iz člana 10. ZUS.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke presude, temelji se na odredbama članova 49. i 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da tužilac nije uspio u ovom upravnom sporu, istom ne pripada tražena naknada troškova upravnog spora.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost отправка ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić